

P-Phenylenediamine (PPD)

■ U bent allergisch voor p-phenylenediamine: wat nu?

Als uw huid in aanraking komt met P-Phenylenediamine (wordt uitgesproken als parafenyleendiamine, hierna PPD genoemd), dan kunt u eczeem krijgen. U moet dus zorgen dat u zo min mogelijk in contact komt met PPD. Allergie voor PPD betekent dat u allergisch bent voor bepaalde kleurstoffen. Enkele voorbeelden van deze kleurstoffen zijn: p-aminophenol, m-aminophenol, nitro-p-phenylenediamine, n-phenyl-p-phenylenediamine (para-aminophenylamine), toluene-2,5-diamine (sulfate).

■ In welke producten komt PPD voor?

PPD wordt gebruikt in:

- Haarverf
- Tijdelijke henna tatoeage (niet de plakplaatjes)
- Verf voor bont, leer, schoenen, schoensmeer en textielkleurstoffen
- Materiaal om foto's te ontwikkelen
- De verfindustrie
- Drukinkt en in inkt voor kopieer- en faxapparaten
- Zwart rubber.

■ Hoe komt u in contact met PPD?

U kunt in contact komen met PPD door het aanraken van:

- Haarverf
- Tijdelijke tatoeage (gekleurd plaatje in uw huid dat met speciale inkt is gemaakt)
- Kleding, kousen en schoenen (hierin zitten kleurstoffen)
- Soms: rubber, bijvoorbeeld in schoenen.

■ Kunt u door uw werk in contact komen met PPD?

In sommige beroepen kan men door het werk veel in contact komen met PPD:

- Bij kappers is het een belangrijke oorzaak van handeczeem, omdat PPD en kleurstoffen veel gebruikt worden in verf en producten om het haar te kleuren. Zie ook de folder 'Handeczeem'
- Medewerkers in de rubberindustrie
- Medewerkers in de plasticindustrie
- Medewerkers in de grafische industrie.

■ Hoe ziet allergisch contacteczeem door PPD eruit?

Als uw huid in contact komt met PPD kunt u eczeem krijgen. U ziet dan rode plekken waarvan u jeuk krijgt. Op de rode huid kunt u soms ook pukkeltjes, schilfers en blaasjes zien. Het eczeem zit op plaatsen waar PPD in contact komt met uw huid:

- Veel mensen met een allergie voor PPD merken dit op als een allergie voor haarverf. Het eczeem zit dan op het hoofd, maar vaak ook in het gezicht. Vooral de oogleden en de oren kunnen daarbij flink dik worden
- Bij kappers zal het eczeem vooral op de handen zitten
- In een tijdelijke tatoeage zit ook PPD. Deze soort tatoeage wordt ook zwarte henna tatoeage genoemd. In henna wordt PPD toegevoegd om dit zwart van kleur te maken. U krijgt dan eczeem op de tatoeage, soms heftig met blaren. Natuurlijk henna geeft geen problemen
- In uw schoenen kan zwart rubber, maar ook kleurstof (aan de binnenkant van de schoen) zitten met PPD. U krijgt dan eczeem op uw voeten
- Heel zelden kunnen er huidreacties ontstaan op de kleurstof in kleding die dicht tegen de huid aan zit, bijvoorbeeld op de heupen of dijen
- Bij sommige mensen die sterk allergisch voor PPD zijn, kan de allergische reactie zo sterk zijn dat een soort allergische shock kan ontstaan.

■ Verdwijnt het eczeem als u niet meer in contact komt met PPD?

Dat is mogelijk. Soms is contact met PPD de enige oorzaak van uw eczeem. Als u ervoor zorgt dat uw huid helemaal geen contact meer heeft met de producten waar PPD in zit, zal het eczeem na enige tijd helemaal verdwijnen.

Maar het kan ook zijn dat uw eczeem (minder ernstig) blijft bestaan. Dat komt doordat eczeem soms meerdere oorzaken heeft. Naast een contactallergie kan irritatie meespelen, bijvoorbeeld door contact met water, zeep, shampoo of door wrijven. Daarnaast kan eczeem ontstaan door een erfelijk bepaalde aanleg voor eczeem, astma, bronchitis en hooikoorts.

Het is belangrijk dat u zorgt dat u geen contact meer heeft met PPD. Maar dat zal helaas niet altijd betekenen dat uw eczeem helemaal verdwijnt.

■ Zijn er andere stoffen die u moet vermijden?

Er zijn stoffen die chemisch erg op PPD lijken. Als u daarmee in contact komt, dan kunt u soms ook eczeem krijgen. Deze stoffen zijn:

- Sommige zogenaamde azo-kleurstoffen. Deze kunnen in niet-uitwasbare (permanente) haarverf en in tijdelijke haarkleuringen (spoelingen) voorkomen. Ook enkele kleurstoffen die tot een andere groep (disperse-kleurstoffen) behoren, kunnen bij sommige mensen problemen geven
- Sporadisch PABA, in sommige cosmetica. Vroeger werd dit middel ook gebruikt in zonnebrandcrème, maar tegenwoordig mag dit niet meer
- Benzocaïne. Dit zit in bijvoorbeeld in producten voor de behandeling van aambeien (werkt tegen jeuk en pijn). Zie ook de folder 'Benzocaïne'.

■ Hoe kunt u een allergische reactie voor PPD voorkomen?

Als u eenmaal allergisch geworden bent voor PPD, dan zult u bij elk volgend contact hiermee een allergische reactie krijgen. Om een reactie te voorkomen, moet u er dus voor zorgen dat u niet meer in contact komt met producten waar PPD in zit.

Als u uw haar wilt laten verven, dan moet u de kapper eerst over uw allergie vertellen. Henna is een kleurstof die zonder risico gebruikt kan worden. Maar in sommige haarverven op basis van henna kunnen toch para-kleurstoffen zitten. Omdat dat niet altijd op de verpakking staat, zal uw kapper informatie moeten opvragen bij de fabrikant of de importeur van de haarverf als u een bepaalde hennakleur wilt gaan gebruiken. Ook is het moeilijk om erachter te komen of een tijdelijke tatoeage PPD bevat. Als u niet zeker weet dat een tijdelijke tatoeage PPD-vrij is, kunt u beter dit niet laten zetten. Meestal worden dit soort tatoeages in buitenlandse vakantieoorden gebruikt.

Helaas is het moeilijk om te weten of leren schoenen of leren bankbekledingen zijn geveerd met PPD of gerelateerde para-kleurstoffen. Wees vooral voorzichtig met de kleuren zwart, oranje, bruin, donkerblauw en violet. Het kan zinnig zijn nieuwe kleding eerst enkele keren te wassen om zoveel mogelijk verfstoffen daarmee te verwijderen.

Pastelkleuren (lichte kleuren) worden over het algemeen beter verdragen. De para-kleurstoffen zitten meestal in synthetische stoffen. Als u kleding draagt die gemaakt is van viscose, katoen, linnen of zijde is de kans kleiner dat u een allergische reactie krijgt.

■ Meer informatie

Er is een folder 'Contacteczeem' waarin u meer kunt lezen over allergisch contacteczeem in het algemeen.

Ook in de folders 'Benzocaïne', 'Handeczeem' en 'Constitutioneel eczeem' kunt u meer informatie vinden.

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie. Bij het samenstellen van deze informatie is grote zorgvuldigheid betracht.

De Nederlandse Vereniging voor Dermatologie en Venereologie wijst desondanks iedere aansprakelijkheid af voor eventuele onjuistheden of andere tekortkomingen in de aangeboden informatie en voor de mogelijke gevolgen daarvan.

www.nvdv.nl

Voor informatie over patiëntenorganisaties verwijzen wij u naar de website van Huidpatiënten Nederland.

www.huidpatienten-nederland.nl

